GROEN LINKS NIJMEGEN

INITIATIEFRAADSVOORSTEL

GROENE SNELHEIDSMETERSPAARPOT

. ***Indiener: Volkert Vintges (GroenLinks) 23-3-2021***

I. Beslispunten

De gemeenteraad van Nijmegen besluit het college de volgende opdrachten te geven:

1. Voor de periode van 1 jaar een pilot te starten met de Groene Snelheidsmeterspaarpot, waarbij automobilisten die zich houden aan de maximum snelheid een beloning bij elkaar sparen en dit geldt gebruikt wordt voor vergroening van de wijk waar de Snelheidsmeterspaarpot staat opgesteld.
2. Deze pilot eventueel samen te doen met buurgemeenten of de provincie Gelderland.
3. Deze snelheidsmeter in te zetten op plekken waar de snelheid regelmatig wordt overschreden (bijv. de Mauritssingel en de Graafseweg). Dit te bepalen door de deskundige ambtenaren in overleg met wijkraad/buurtcomité e.d.
4. De opbrengsten te gebruiken voor vergroening van de wijk waar de meter is geplaatst (aanplant bomen, struiken, actie steenbreek e.d.) in overleg met de bewoners/wijkraad.
5. Deze pilot te evalueren en de raad de resultaten terug te koppelen. Daarbij onder meer mee te nemen welke resultaten zijn behaald wat betreft bewustwording, wat het percentage voertuigen is geweest dat de maximum snelheid overtreedt (indien mogelijk) in vergelijking met voorgaande jaren, en wat de inzet van de gespaarde gelden is geweest t.b.v. vergroening.
6. De kosten voor deze pilot te weten €20.500 te betalen uit: post 61413 'Verkeersmaatregelen fysiek' (voor kostenopgave zie paragraaf V).

II. Aanleiding

Aanleiding is de aangenomen motie: Er is meer dan flitspalen alleen 10 juni 2020

Verzoekt het college:

Een onderzoek te doen naar de mogelijkheden om op een andere manier het aantal overtredingen van de maximum snelheid op de Prins Mauritssingel te verlagen, zoals bijvoorbeeld door bestaande stoplicht bij Ovatonde te handhaven, **het belonen van goed gedrag van verkeersdeelnemers** of op een andere creatieve wijze.

III. Overwegingen

Uit wetenschappelijk onderzoek[1] is gebleken dat belonen in aantal gevallen beter werkt dan

[1] Zie voor onderzoeken: https://www.ad.nl/werk/wat-werkt-beter-om-mensen-aan-het-werk-te-krijgen-straffen-of-belonen~acab10a5/?referrer=https://www.google.nl/; Meeste mensen deugen van Rutger Bregman; https://mtsprout.nl/management-leiderschap/bewezen-niets-werkt-zo-motiverend-als-een-sociale-beloning; enz.

straffen. Overigens zijn er ook onderzoeken die het tegendeel beweren. Nog effectiever is wellicht een combinatie van carrot en stick. Deze snelheidsmeterspaarpot, zoals hier wordt voorgesteld, beloont de automobilist voor het zich houden aan de maximum snelheid, anders dan flitspalen, die automobilisten juist straffen

Er is inmiddels in Noord Brabant goede ervaring opgedaan met de snelheidsmeterspaarpot. Het belonen van automobilisten die zich aan de maximumsnelheid houden is in Noord Brabant zo'n succes, dat het initiatief ook elders in het land wordt toegepast. Nu kunnen ook weggebruikers in Overijssel, Zuid-Holland (o.a. Den Haag) en Zeeland geld sparen door zich simpelweg aan de verkeersregels te houden. Interessant zou overigens zijn om daar waar eerst de snelheidsspaarpot is ingezet , op een later tijdstip de flitspaal in te zetten en dan ook te monitoren wat dit voor effect heeft op het snelheidsgedrag van automobilisten.

We stellen voor om het gespaarde bedrag ten goede te laten komen aan vergroening van de wijk waar de paal is geplaatst. Juist vergroening, zoals aanplant van bomen, heeft tal van blijvende positieve uitwerkingen: het verlaagt i.h.a. de snelheid van het autoverkeer, zuivert de lucht van uitlaatgassen, zorgt voor meer gezondheid en geeft een positieve beleving.

IV. uitwerking voorstel

Hoe werkt de snelheidsmeterspaarpot die gekoppeld is aan de snelheidsmeter?
Iedere bestuurder van een motorvoertuig die zich aan de snelheidslimiet houdt en de snelheidsmeterspaarpot passeert, zorgt ervoor dat er geld (bijvoorbeeld 8 eurocent per passage) in de spaarpot komt. Dit is direct zichtbaar op het bord. Het bedrag wordt dus steeds met (bijvoorbeeld) 8 eurocent verhoogd. Er kan een maximaal bedrag ingesteld worden. Zodra het maximale bedrag is bereikt zal de snelheidsmeter uitgaan.

Voor welke wegen is de snelheidsmeterspaarpot in te zetten?
Op de 2 foto's hierboven gebruiken we een 30 km/uur weg als voorbeeld.
De snelheidsmeterspaarpot is in te stellen op de maximale snelheid die er op die weg geldt bijv. 30, 50 of 60 km/uur.

Als er te hard wordt gereden gaat er dan weer geld uit de spaarpot?
Nee, dat is niet de bedoeling. Het is immers het doel positief gedrag te belonen. Als er harder dan de toegestane snelheid wordt gereden gaat er dus geen geld uit de spaarpot. Wel wordt op de display een rood duimpje omlaag geplaatst. Er komt alleen geld in de spaarpot als je je aan de snelheid houdt. Overigens heeft de gemeente al 3 borden met camera's tot haar beschikking om de snelheid van de automobilist aan te geven. Dat wil zeggen dat er een 4^{e} aan wordt toegevoegd die ook beloningen uitdeelt bij goed gedrag.

Welke verkeersomvang (hoeveelheid auto's per dag) is geschikt voor de plaatsing van de snelheidsmeter?
Uit ervaring in Noord Brabant komt naar voren dat, om de actie effectief te laten zijn, de snelheidsmeter zo'n 3 weken op dezelfde locatie moet hangen. Uitgaande van een budget van zo'n €1000 per locatie en hoe druk of een minder druk de weg is, bepaal je dan het bedrag dat per passage met de gepaste snelheid wordt gedoneerd.

Meet de snelheidsmeterspaarpot het verkeer vanuit 1 of 2 richtingen?
De snelheidsmeterspaarpot meet helaas enkel het passerende verkeer vanuit de richting die het dichtst bij de snelheidsmeterspaarpot passeert. Dus vanuit 1 richting.

Hoe fraudegevoelig is de snelheidsmeterspaarpot?
De snelheidsmeterspaarpot kan geen rekening houden met mensen die meerdere keren langsrijden en op die manier de spaarpot snel weten te vullen. Per inzet wordt er wel een maximaal bedrag aan de snelheidsmeterspaarpot meegegeven.

Gemeente zorgt (samen met bewoners/wijkraad) voor:

- Bepalen straat waar meter geplaatst mag worden;
- Aanleveren snelheidsmetingen voorafgaande aan plaatsing snelheidsmeter en achteraf om zo effect te kunnen meten;
- NAW-gegevens incl. 06 nummer van bewoners waar stroom afgetapt mag worden (liefst aan zelfde zijde als waar de meter hangt). Houdt er rekening mee dat de meter daar hoog opgehangen kan worden zodat vandalisme minder mogelijk is;
- Het beschikbaar stellen van een bedrag (bijvoorbeeld maximaal € 2.000) en de organisatie daarvan;
- Een (concept) persuitnodiging en voor drukbestanden van sandwichborden en flyers met naam van straat waar meter komt te staan en waar voor gespaard wordt (zie bijlagen);
- Het plaatsen, inregelen en ophalen van de snelheidsmeterspaarpot en de kosten daarvan. Kosten zijn ongeveer € 350 voor plaatsen/inregelen/afbreken (het inregelen stellen we zo in dat het te sparen bedrag rond de 3 weken behaald kan worden. We kunnen de te sparen eurocenten tussendoor aanpassen als meter te hard of te langzaam oploopt);
- Bestellen en plaatsen sandwichborden (als hier behoefte aan is) en drukken en verspreiden flyers in straat, buurthuizen, gemeentehuis etc. (zie bijgaande voorbeelden);
- Uitnodigen pers;
- Officieel startmoment met bestuurder van gemeente i.a.v. pers, buurtbewoners, dorpsraad etc;
- Aanleveren van foto's en publicaties opening om het bij het artikel op website toe te voegen;
- Het plaatsen op de website van de gemeente;
- Eventueel artikel laten plaatsen in Huis aan Huis krant;
- Snelheidsmetingen tijdens periode doen;
- Na afloop actie, het geven van VVV-bonnen a € 30 (voor 3 weken) aan degene waar stroom wordt afgetapt.

Ervaringen elders

De Helmondse primeur trok veel persaandacht, zelfs internationaal! The Guardian schreef erover. Er was een item op TV in Hart van Nederland en er stond een artikel in De Telegraaf. Regionaal deed Omroep Brabant verslag met een artikel en in het radioprogramma Wakker! (vanaf 22 min.) Het Eindhovens Dagblad publiceerde dit artikel.

Ook is de meter al in Hasselt geplaatst onder een andere naam: Safety Safe https://safetysafe.nl/

Tenslotte is de meter geplaatst in Den Haag: https://denhaagfm.nl/2020/02/19/eerste-snelheidsmeterspaarpot-van-den-haag-gelanceerd/

Bekijk waar de snelheidsmeterspaarpot in Noord Brabant al is geplaatst en waar die op dit moment hangt! https://publicaties.brabant.nl/digitaal-magazine-verkeersveiligheid/snelheidsmeterspaarpot/

V Kostenplaatje

1. Eenmalige aanschaf van een Snelheidsmeterspaarpot kost geschat zo'n €6.500 (in 2018 heeft de provincie Noord Brabant €6.145 betaald, aangeschaft bij Qlite). Het is aan de gemeente om te bezien hoe de meter er uit komt te zien en waar ze deze laat maken.

2. Kosten voor het plaatsen/inregelen/afbreken zijn ongeveer €400 per plaatsing inclusies symbolische vergoeding voor de geleverde stroom (gegevens vanuit de provincie Noord Brabant). Bij plaatsing op maximaal 10 locaties in het pilotjaar van gemiddeld 3 weken kost dat zo'n €4.000,-.

3. Voor de vulling van de spaarpot moet gemiddeld €1000,- per locatie gereserveerd worden x 10 locaties is dat totaal €10.000.

Bijlage Concept Persuitnodiging

Aftrap ‘Snelheidsmeter met beloning’ op [datum] in [plaats]

Nijmeegse snelheidsmeter met beloning toert verder

Een snelheidsmeter die goed weggedrag beloont! Deze bijzondere meter doet een tour door Nijmegen. Iedereen die zich in [straatnaam] aan de snelheid houdt, brengt geld in de spaarpot. Het totaalbedrag komt ten goede aan [groenproject]. Wethouder [naam] doet de aftrap op [datum en tijdstip] uur, aan de [straatnaam]. U bent van harte uitgenodigd hierbij aanwezig te zijn.

[Info over de straat en reden van inzet/ resultaten eerdere metingen]. Reden voor de gemeente om het eens anders aan te pakken en deze snelheidsmeterspaarpot van NUL overlast en verkeersslachtoffers in Nijmegen in te zetten.

Minder snelheidsovertreders

In mei 2018 werd de snelheidsmeter met beloning voor het eerst ingezet in Noord Brabant. De Helmondse Dijksestraat is een 30-km zone, waar in 2017 al twee ‘gewone’ snelheidsmeters hingen. Destijds overschreed 64% van de voorbijgangers de maximumsnelheid. De hoogst gereden snelheid was 86 km/uur. Tijdens de inzet van de nieuwe snelheidsmeter daalde het percentage snelheidsovertreders naar 42% en was de hoogst gemeten snelheid 71 km/uur. De bestuurders die zich wél aan de snelheid hielden, brachten gezamenlijk 500 euro in de spaarpot.

Hoe werkt de spaarpot?
Iedere bestuurder van een motorvoertuig, die zich aan de snelheidslimiet houdt en de snelheidsmeter passeert, zorgt ervoor dat er geld in de spaarpot komt. Dit is direct zichtbaar op het bord. De gemeenten Nijmegen is eigenaar van de snelheidsmeter. De gemeente kan de meter inzetten op een locatie naar keuze. Dit gebeurt in overleg met wijkverenigingen en buurtcomite’s. Het gespaarde geld wordt gebruikt om in de betreffende wijk of buurt meer groen aan te leggen, zodat het mes aan twee kanten snijdt.